

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
POSLANSKE SKUPINE
Šubičeva ulica 4
1000 Ljubljana

in

SLUŽBA VLADE RS ZA ZAKONODAJO
Mestni trg 4
1000 Ljubljana

V Ljubljani, 7. 7. 2021

Zadeva: **Stališče Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) o predlogu Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah**

Spoštovani,

s tem dopisom predstavljamo stališče Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK)¹ pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), o predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju: ZAvMS-B), ki je bil dne 23. 6. 2021 v Državnem zboru potrjen na Odboru za kulturo in bo v naslednjih dneh obravnavan na plenarni seji Državnega zbora.

S tem zakonom se v slovenski pravni red prenaša Direktiva 2010/13/EU, kot je bila spremenjena in dopolnjena z Direktivo (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 (v nadaljevanju: AvMS Direktiva).

Iz poročila o poteku seje Odbora za kulturo izhaja, da je odbor med drugim sprejel 15. člen predloga ZAvMS-B, s katerim se določa nove finančne obveznosti za ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, pri čemer se je z amandmajem koalicijskih strank ta prispevek celo povišal z 2% na 6% prihodkov, ki jih ponudniki teh storitev ustvarijo v Republiki Sloveniji. V zvezi s tem moramo izraziti naše nasprotovanje nad določitvijo novega prispevka, ki bo bremenilo predvsem domače ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, ter nad tem, da je bila na seji Odbora za kulturo povsem nepričakovano in brez vsakršne vnaprejšnje javne razprave višina prispevka celo **povišana iz 2% na kar 6%**.

S 15. členom predloga ZAvMS-B, ki dodaja nove 16.a, 16.b in 16.c člene Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (v nadaljevanju: ZAvMS), želi predlagatelj zakona v pravni red Republike Slovenije prenesti **neobvezni oz. izbirni prispevek**, ki ga opredeljuje 13. člen AvMS Direktive za namen spodbujanja razvoja, produkcije in promocije evropskih avdiovizualnih del. Preprosto povedano, gre za ti. »Netflix tax«, pri čemer že iz tega (neformalnega) poimenovanja prispevka izhaja, da je njegov namen v tem, da obremeni predvsem tuje ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo. Domači

¹ Člani: A1 Slovenija, d.d., Telekom Slovenije, d.d., Telemach, d.o.o., HOT mobil, d.o.o., T-2, d.o.o.

ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev so namreč že po obstoječi ureditvi zavezani k številnim omejitvam in programskim oz. vsebinskim zahtevam, zaradi katerih vlagajo znatna sredstva v domačo produkcijo, bodisi v obliki lastne produkcije (izdajatelji televizijskih programov) ali z nakupom licenc za domača avdiovizualna dela (operaterji). **Ocenjujemo, da je predlog ZAvMS-B v 15. členu, ki določa nov prispevek, nepremišljen in škodljiv, saj bo dejansko bremenil predvsem domače ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, ki vsebine ponujajo v slovenskem jeziku.**

Kljub temu, da je bil prvotni namen predlagatelja zakona v tem, da s tem prispevkom obremeni predvsem tuje ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo (Youtube, Netflix, Amazon TV, ipd.), kar izhaja tudi iz pripravljalnega gradiva k ZAvMS-B, se je besedilo zakona spremenilo do te mere, da bodo po trenutno sprejetem predlogu ZAvMS-B k plačilu prispevka zavezani ne le ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev **na zahtevo**, temveč vsi ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev, kar vključuje tudi izdajatelje linearne televizije. Poleg tega sprejet predlog ZAvMS-B **ne upošteva vlaganj, ki jih ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev namenjajo za produkcijo in nakup licenc za evropska avdiovizualna dela, čeprav AvMS Direktiva izrecno omenja to možnost.** Zaradi navedenega lahko pride do dvojne obremenitve ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo iz naslova iste dejavnosti in za isti namen. Že po trenutno veljavni ureditvi iz tretjega odstavka 16. člena ZAvMS mora namreč ponudnik avdiovizualne medijske storitve na zahtevo, ki ne izpolnjuje deleža 10 % evropskih avdiovizualnih del v katalogu programskih vsebin v posameznem koledarskem letu (po predlogu ZAvMS-B pa se bo ta odstotek v skladu s spremenjenim 13. členom Direktive 2010/13/EU zvišal na 30%), nameniti vsako koledarsko leto finančni prispevek v višini najmanj enega odstotka vseh prihodkov iz naslova svoje avdiovizualne medijske storitve v tem koledarskem letu za produkcijo ali za pridobitev pravic do evropskih avdiovizualnih del, ki jih ponuja prek svoje avdiovizualne medijske storitve na zahtevo.

ZAvMS-B torej uvaja novo dajatev za vse ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev, ki so pod jurisdikcijo Republike Slovenije, in ponudnike, katerih storitve so ciljno usmerjene na ozemlje Republike Slovenije. Upošteva predlog ZAvMS-B se pri določanju ponudnikov, ki so zavezani k prispevku, upošteva predvsem oglaševanje, namenjeno gledalcem v Republiki Sloveniji, jezik storitve in oglaševanja (vključno s podnaslavljanjem in sinhronizacijo) in število naročnikov v Sloveniji. Iz tega izhaja, da **bo pri določitvi zavezancev za novo dajatev odločilno predvsem, ali ponudnik storitve ponuja v slovenskem jeziku** (vključno s podnaslavljanjem in sinhronizacijo ter oglasi).

Predlagatelj zakona je na seji Odbora za kulturo pojasnil, da želi prispevek pobrati tudi od tujih izdajateljev programov. A do tega dejansko ne bo prišlo, saj se bodo tuji izdajatelji programov (npr. Fox, Discovery, ...) novi obveznosti lahko izognili s tem, da bodo ukinili podnaslavljanje vsebine s slovenskimi podnapisi in oglasi. Ker ti izdajatelji programov v Sloveniji nimajo svojih lastnih naročnikov, se bodo s tem v celoti izognili plačilu novega prispevka. Gledalci pa bodo izgubili možnost, da te tuje programe spremljajo v slovenskem jeziku oz. s podnapisi. Uveljavitev tega ukrepa bo torej dejansko degradirala slovenski jezik in posledično škodila javnemu interesu Republike Slovenije pri razvoju in spodbujanju uporabe slovenskega jezika.

Če pa se posamezni tuji izdajatelji programov ne bodo odločili za ukinitvev slovenskih podnapisov in bodo posledično zavezani k plačilu novega prispevka, bodo s povišanjem licenčnih stroške iz naslova novega prispevka zgolj prenesli na operaterje, s tem pa se bodo v naslednjem koraku **podražile storitve operaterjev za vse končne uporabnike (naročnike) v Sloveniji.** Na ta način bodo konkurenčno prednost pridobili tisti tuji ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev na ozemlju Slovenije, ki imajo sedež v tujini in ki jih pristojno ministrstvo dejansko ne bo uspelo obremeniti s tem novim prispevkom.

Nejasna ostaja tudi opredelitev osnove za obračun prispevka, kot je opredeljena v šestem odstavku predlaganega 16.a člena ZAvMS. Iz zapisa osnove za obračun prispevka namreč ni jasno, ali se med osnovo štejejo vsi prihodki od naročnin in oglaševanja, ki jih ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev ustvarijo v Republiki Sloveniji (brez davka na dodano vrednost) ali morda zgolj prihodki od naročnin in oglaševanja, ki jih ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev v Republiki Sloveniji ustvarijo iz naslova avdiovizualnih medijskih storitev. Številni ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev namreč izvajajo več dejavnosti in posledično pretežni del njihovih prihodkov sploh ni povezan s ponujanjem avdiovizualnih medijskih storitev, zaradi česar bi moral predlog ZAvMS-B predvideti in jasno določiti, da **osnovo za obračun prihodkov predstavljajo le prihodki iz naslova opravljanja avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, vključno z naročninami na te storitve in oglaševanjem v okviru teh storitev (brez davka na dodano vrednost)**. Ob tem je potrebno ohraniti določbo, da se višina obveznosti zmanjša za davek na dobiček, ki ga je za posamezno leto zavezanec za plačilo prispevka plačal v Republiki Sloveniji.

Nadalje šesti odstavek 15. člena predloga ZAvMS določa, da med prihodke ponudnika avdiovizualne medijske storitve štejejo tudi prihodki povezanih oseb, prek katerih ponudniki avdiovizualnih medijskih storitev izvajajo trženje, a pri tem ne opredeli pojma povezanih oseb, ozemlja, na katerega se prihodki iz trženja nanašajo, in prihodkov povezanih oseb, ki se štejejo v osnovo za obračun prispevka.

Nenazadnje pa je prispevek v višini 6% je po našem prepričanju tudi bistveno previsok, saj bistveno odstopa tako od prvotnega predloga ministrstva za kulturo (2%) kot tudi od primerljivih ureditev v drugih državah članicah EU. Države, ki določajo višje odstotke (npr. Francija 15%), so namreč kot osnovo za obračun prispevka določile dobiček od opravljanja avdiovizualnih medijskih storitev, kar je povsem druga kategorija kot prihodek.

Če bi zakonodajalec želel uzakoniti in učinkovito uveljaviti ti. Netflix tax, bi po našem prepričanju moral predlog člena oblikovati z vsebino, ki bo preprečevala prekomerne negativne posledice za domača podjetja in potrošnike ter odpravljala nejasnosti. Predlog ZAvMS-B bi po našem prepričanju moral:

- jasno določiti in ustrezno omejiti krog zavezancev na ponudnike avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo, z izjemo pomožnih storitev telekomunikacijskih operaterjev in izdajateljev televizijskih programov,
- upoštevati vlaganja v evropsko avdiovizualno produkcijo in v nakup licenc za evropska avdiovizualna dela na ozemlju Republike Slovenije,
- določno opredeliti osnovo, od katere se prispevek obračunava (naročnina, prihodki od oglaševanja in drugi prihodki iz naslova ponujanja avdiovizualnih medijskih storitev na zahtevo na ozemlju Republike Slovenije), brez davka na dodano vrednost, in ob zmanjšanju obveznosti za davek na dobiček, ki ga je zavezanec v posameznem letu plačal v Republiki Sloveniji,
- določiti razumno višino prispevka (največ 1 %).

V pričakovanju, da bodo zgornji pomisleki in predlogi upoštevani pri oblikovanju amandmajev k spornemu 15. členu predloga ZAvMS-B, vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem!

Nenad Šutanovac

Direktor Združenja za informatiko in telekomunikacije

Poslano:

- Služba vlade RS za zakonodajo
- Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
- Poslanska skupina Liste Marjana Šarca
- Poslanska skupina Socialnih demokratov
- Poslanska skupina Levica
- Poslanski skupini Nova Slovenija – Krščanski demokrati
- Poslanski skupini Stranke modernega centra
- Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek
- Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
- Poslanski skupini Slovenske nacionalne stranke
- Poslanska skupina nepovezanih poslancev
- Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti